

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Nærværende Lovforslag er i alt væsentligt overensstemmende med det Forslag, der er udarbejdet af den Kommission, som Finansministeriet nedsatte under 1. Juni 1907 med den Opgave at undersøge og udrrede Oprindelsen til de Statskassen tilflydende Arvefæsteafgifter, derunder særlig Arvefæsteafgifterne af Udmarkslodderne paa Bornholm og Høhovertafgiften i Frederiksborg Amt, og beregne deres Kapitalværdi, for derefter eventuelt at stille Forslag til en Afløsning i Penge, der kunde blive billigere for Yderne uden at gaa Statens Tary for nær. Efter Forslaget er Afløsningen en *Tvangssag*, der som saadan søger sin Berettigelse deri, at den i Virkeligheden indeholder en Gave til Afgiftsyderne. Ligesom der nemlig i intet Tilfælde stilles Krav til disse om at skaffe en Afløsningskapital til Veje, saaledes skulle Yderne kun i en vis Aarrække — Afløsningsperioden — erlægge en Pengeydelse, der tør forudsættes i intet Tilfælde at ville overstige Værdien af den tidligere Afgift. Alene herigennem fuldbyrdes Afløsningen efterhaanden, idet Ydelserne, der tidligere udelukkende have været Rentrepræstationer, i Afløsningsperioden modtages som indeholdende saavel Renter à $3\frac{1}{2}$ pCt. som Afdrag, saa at Afgiftsforpligtelsen ved Afløsningsperiodens Udløb fuldstændig ophører.

Den tvungne Afløsning tilraades i øvrigt af praktiske Hensyn. Medens der nemlig, dersom Afløsningen var en frivillig Sag, utvivlsomt vilde blive en spredt Mængde Afgifter tilbage som uafløste, idet adskillige forpligtede efter Erfaringens Vidnesbyrd vilde undlade at forlange Afløsning, er paa den anden Side det med Afløsningen forbundne, ret vidtløftige og kostbare Apparat nogenlunde det samme, hvad enten Afløsningen omfatter alle eller kun en væsentlig Del af Afgifterne, og alene en fuldstændig Afløsning vil bevirke, at de Udgifter, der medgaa til Afgifternes Oprævning, kunne spares og Administrationen i det hele simplificeres. — Naar nærværende Forslag endvidere indeholder en Række Regler om Nedsættelser i forskellige Afgifters Beløb forinden Afløsningen, er Forslaget ogsaa i denne Henseende i fuld Overensstemmelse med Kommissionsudkastet. Kommissionens Medlemmer ere mødtes i en enstemmig Udtalelse om, at *Arvefæsterne ikke have noget retlig Krav paa*

Forelagte Lovforslag m. m.

Nedsættelse. Statskassens Ret til Afgiftsvarelsen er, for saa vidt angaar samtlige Arvefæste- og lignende Afgifter, af rent privatretlig Karakter og retlig set ganske uangribelig, idet den hviler paa gyldig stiftede Kontraktsforhold, paa hvilke der ingen Sinde ses at være sket noget Brud fra Statens Side. De foreslaaede Nedsættelser kunne derfor ene og alene begrundes ved et *Billighedshensyn*, som Staten mulig maatte finde Anledning til at udvise overfor enkelte af de paagældende Arvefæstere.

Idet man i saa Henseende og iøvrigt til nærmere Forklaring og Begrundelse af Forslagets Bestemmelser i det hele kan henholde sig til den af nævnte Kommission afgivne Betænkning, af hvis 3dje og 4de Afsnit Aftryk findes vedhæftet, skal alene med Hensyn til de foreslaaede Ændringer i Kommissionens Udkast følgende Bemærkninger fremsættes:

§ 2 i Kommissionens Udkast er udeladt i nærværende Forslag. Med Hensyn til Statens endnu bestaaende *Jagtret* paa en Del Jorder, særlig i Frederiksborg Amt, maa det nemlig siges, at Retten i sig selv har en meget ringe Værdi, baade paa Grund af de enkelte Jorders mindre Udstrækning og deres spredte Beliggenhed, og da dernæst nævnte Rettighed, der i hvert Fald ikke er udøvet i umindelige Tider, formentlig heller ikke kan forventes nogen sinde at ville blive kaldt til Live paa ny, bør den rettest bortfalde uden Vederlag. Det samme bør dernæst gælde den Forpligtelse, som de vedkommende Arvefæstere paa Hørholm, Frederiksborg og Kronborg Distrikter ifølge Skøderne endnu have til at yde *Pligtarbejde*, særlig „Klapjagtsdage“. I Nutiden gør Staten i Virkeligheden ikke eller dog kun i yderst ringe Omfang Brug af den til Forpligtelsen svarende Ret, og yderligere maa med Hensyn til Husmændene — der i større Omfang end Gaardmændene endnu have den formelle Forpligtelse — bemærkes, at Omkostningerne ved Forpligtelsens Omsætning til en Pengeydelse formentlig nærmest vilde opsluge denne Pengeværdi, der kun kan ansættes til et meget ringe Beløb; jfr. ogsaa Kommissionens Bemærkninger til dens Forslags § 2.

Forsaa vidt man maatte mene, at ogsaa nævnte Forpligtelser burde være Genstand for Afløsning under Hensyn til, at